

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندی به
مراجعت اولنور.

— ❦ —

مسلكمزه موافق آثار قبول اولنور.
درج اولنمیان اوراق اعاده اولنماز.

مجله ادبیات

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

— ❦ —

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلفق شرطیله ۴۰ طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدرد.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کونلری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غنیه در ❦

نسخه سی ۱ غروش

يك قيتدار عد اولنان بعض وقايع تاريخيكنك ضبط وقيدي خصوصلرند استعمال ايدلديكي حالده مؤخرأ بو حال سراسر تبدل ايتمشدر. بوندن اللی سنه مقدم روملر، یهو- ديلروار منيلرمياننده تركجه عبارتي — اوده يالان ياكلش اوله رق — اوقويه بيله جك انحق اون، اون ايكي كشي بولنه بيليركن بوكون آنلردن لايقيه يازوب اوقويانلر، كتابلر، رساله لر تأليف ايدنلر وحتی اشتهار ادبي يه مالك او- لائلردخی بولنه یور، تأييد آلمدما (قره طودو- ری) پاشا حضرتلرينی کوستره بيليرزكه مشار اليه الك ممتاز شعر امزدن معدوددر. ادبای زمان لسانی بر حال عوامپسندانیه افراغ ايله اهالی بيننده متداول الفاظ ولغاتی سلك تحریر و افاده ده كثر اوزره بولندیر مغه كسب موفقیت یو- لنده اصول عتيقه طرفدارلرينك مؤاخذات متواليه و مصادمات شديد لرینه قارشى سينه كشاى ثبات اولدیلر. آتما، بالاخره لسان جديده حسن قبوله مظهر اولدی. زیرا، بو لسان، ايكي خدمت مهمه كنك ايفاسنه توسط ايدمه جكدی: اولاً، اهلينك تعلات ابتدائيه، حكميه و فنيه سننه اساس طوتيله حق، ثانياً، ترقیات عليه كنك نه مرتبه موجب منفعت اولديغنی اهالی بوسايه ده آكلایه جقدی. او زمانلر نشر اولنان بر غزنه ده كال مهارتله اجرا اولنان مناقشات قلیه ايله ادبای سائر كنك محصولات فكريه سی تنوير اذهانه خادم اولمشدر بر قاج سنه صوكره احمد مدحت افندی حضرتلرينك (ترجمان حقیقی) میدان مطبوعاتنه چيقمشدر.

دولت عثمانیه كنك (مجموعه كبریه علمیه سی) اطلاقه سزاوار اولان بو غزنه، اورويانك افكار سالمة انسانيتكارانه سنی، اختراعات حكميه، كميويه و فلسفیه سنی — مقتضیات مذهبيه، احتیاجات ملیه و ملیكیه تطبیق ايله لازم كنك جهتلرينی تمديد ايتدكن صوكره — ممالك عثمانیه ده ترویج و توسعه توسط

ايتمشدر. بو غزنه، نورسیدكاني تشويق يولنده رومان، اشعار، مقالات انتقادیه، حکایات مخيله و سائر درجی وشو خدمت معارف و روانی تقدير ایدمه ییلره مناسب جوابلر اعطاسی صورتيله ده خدمت لرده بولنمشدر.

(مابعدی وار)

— ❦ —

❦ فن تحریر و تکلم ❦

شاعران ناطقه پرداز و سخن سنجان دقیقه شناس عندنده مسلم اولديغنی اوزره تحریر و تکلمك معنای حقیقی سی جمال ابكار معانیك مشاطه چیره دست الفاظ احاد نه سیله نهانخانه فكرتدن حجله بیان و یا منصه بنانده عرض اندام ایتمه سیدر.

مخدرات معانی ایسه سیمای دلفریبلرینی بلا واسطه پرده تواریدن میدان نمایشه عرض ایتیه جککری بدیهیدر. بوده، (واسطه اصوات) و (واسطه ارقام) دنیلن ایکی واسطه كنك حصولنه متوقفدر.

برامرب بدایع نكارك ترتیب و ترکیب الفاظده کی مهارتی نه درجه زیاده اولور ایسه عرایس افکار دخی چهره خورشید مثاللر- ندن اولمرتبه ده کشف غطا و رفع نقاب ایدر نهایت بو بر درجهیه واریرکه شاهد معانی روی دلارامندن پرده بی بر طرفه آهرق حسن شیدا و لطافت عالم آراسنی انتظار عامه ده تمامیه هویدا و آشکار ایلر.

فقط بر محور نه مرتبه ترین وجوه عباراتده قصور ایدر ایسه بنات معانی دخی اول درجه ده سترسیما ایدر.

اگر بالعکس طرز تحریرده جزئی بر مهارت کوستره جك اولور ایسه ربّات الجمل معانی دخی او مرتبه ده اوافق بر عشوّه اظهار ایدر یا خود هلال عید کی یالکز

کوشه ابرو کوستریرلر. بعضاً ده بر مشاطه بی وقوف عارض عروسی او درجه غرق حلل و زیور ایدرکه چهره مقصود او زمولات نامحدود آلتنه مخفی و مستور قالور و لفظ، معنایی تعقیب ایدره ك شاهد منظور کاملاً کوزدن نهان اولور.

هر نه قدر حسن تراکیب و صحت ترتیب خصوصنده علم منطقك مدار عظیم اولديغنی و علم مذکورك فن انشایه بر قسطاس مستقیم بولنديغنی قابل انكار دكسه ده یالکز منطق قواعدینك استعمالی كلامك جامعینه کافی اولمه جغندن بوراده قواعد لازمه كنك ممکن مرتبه بیانی مناسب عد ایدلمشدر.

— ❦ —

❦ فصاحت ❦

بیانی لازمه كلان قواعددن برنجیسی قاعده فصاحتدر.

فصاحت، لسان یوم و اصطلاحات قومه موافق کورولن الفاظی اثنای کلامده بر طرز رنگین و وجه دلنشینده افاده ایتمکدر. حق فصاحتی کلیلله ادا ایتك ایچون انزجار خاطر و تخدیش اذهانی موجب اوله حق الفاظ غیر مشهوره و اغلاقات منفوره استملا لندن احتراز ایتمه لیدر.

بو خصوصده، مقصود اصلینك بر طاقم خیالات متفرعه و افکار متناسبه علاوه سیله مبسوطاً افاده ایدیه ییله سی و تلذیذ دماغ سامعینه مدار اولمه سی ایچون دائماً لفظ معنایه تابع طوتله لیدر. وضعف ترکیبه بادی و حسن ترتیبه منافی بولنديغنی ایچون — اوله رق، اولدیغندن، ایدوکی، ایدوکنندن، اولمش اولديغنی، اولمش اوله جغندن قیلندن اولان الفاظك — تکررندن اجتناب ایدله لیدر.

— ❦ —

﴿بلاغت﴾

آداب تحریردن معدود اولان بلاغت، کلام ادای مرادمن قاصر اولمیه جق و مبتدا صحیفه نك ابتداسنده و خبر منتهاسنده ایراد اولنرق مابینی معترضات ایله مشحون جمل طویلله احتیاج قالمیه جق صورتده ادای کلام ایتمکدر. بلاغت حقیقه ایسه، آثار نفیسه بلغایی تبیع و محالست ادبا و ظرفادن استفاده ایده رک ذهنی مستعد اولدینی حد مکملیه ایصال ایتمکدر. بلیغ جمله لر یازلدینی ائنده وزن کلامده توافق و حروفده تساوی آرائلمی شرطدر. یازیلان عبارت هر کونه تکلفدن عاری اولنرق لوحه ادراکده دفعه نقشبذیر اولمیلدر.

﴿سلاست﴾

شرائط تحریردن بزی ده سلاستدر. بوده، لطافت طبع و اعتدال عناصر و بداهت افکاره مالک اولان ذواته برخاصه مادرزاد و بر لطف خداداددر. بو هنردن بهره ور اولان ذوات بر درجه سرعت انتقال و حماسه ادایه مالک بولنورلرکه حسیات روحانییه و تأثیرات طبیعیه لرینی اذهان خلقده واضح بر صورتده تجسم ایتدیرلر.

﴿لطافت﴾

اجزای کلامک نظر ده مستحسن کورونمیه سنی و متکلمک طرز بیانده او باش وعوامه مخصوص لسان استعمالدن توقی اتمیه سنی مقتضی کیفیت «لطافت» دینور. بو خاصه، مطالب وجدانییه دن اولمغله اذواق لطیفه وافکار مستقیمه اصحابنک طبیعتلرینه حواله اولنور.

﴿قوت﴾

زمام سمند سخنی ید اختیار طبیعتیه ویره رک سوق ایتمک و طی عبارتده تشبیهات مدببه و اغراقات مظننه ذکرندن توقی ایله قلوب مستمعینه جدآ تأثیر ایده جک کلمات دلپذیر ایله اندام شاهد کلامی ترین ایله مکدر. انسانک بو نوعی اکثریتله فرانسرجه (Dis-cours) تعبیر اولنان نطقلرده مستعملدر.

﴿فنون و صنایعک احوال آتیه سی﴾ [۱]

فنونک، صنایعک ترقیات حاضره سندن استدلالاً:

«علم کیانک ترقیات آتیه سی محیر العقول بر حالده اوله جقدر» دیمکدن اصلاً چکنهم. باقکز نلر دوشونورم:

«جمعیت بشریه نك احوال آتیه سی حقنده شمعی یه قدر دفعاتله بیان مطالعه ایدلمشدر. بنده بو کون کییا نقطه نظرندن (۱۲۰۰) تاریخنده جمعیت بشریه نك نه حالده بولنه جفته دأر بعض شیرلر سویله مک ایسترم:

«(۱۲۰۰) تاریخنده (اکوب بیچمه، چوبانلق، چفتجیلک) کبی شیرلر ترک ایدیلر جک. «علم کییا سایه سنده زراعت حاجت قالمه یه جنی کبی بو کون محسنات عدیده سی مشهود اولان کمور معدنی ده بولنیه جق!

«مجرد حکمت، کییا سایه سنده اودون، کمور کبی شیرلر لزوم کورونمیه دکن باشقه (کمرک، حمایه، حرب و حدود) مسئله لر ده بر طرف اوله جق! یعنی اوزمان انسانلر، طبیعت بشریه یی حسن حاله ارجاعه مقتضی بر کییای معنوی کشفنه موفق اوله جقلر!

[۱] علم کییا علامندن بر ذاتک نطقندن خلاصه ترجمه ایدلمشدر.

«ای قارئین کرام! اخلافنک سعادتجالی حقنده کی شو مژده دن ممنون اولدیکز آ؟»
«مژده نك اعلاما مآچاره استحصالی می؟ دیه جکسکز؟

«نك اعلا، دیکله یکر:
«ارباب فنونک نخبه آملی، فناپذیر اولمغله برابر کندی کندیته تجدد نما اولمغده قابلیت بولنان بر طاقم منابع کشفندن عبارتدر.

«انسانلرک زور بازو ایله یاپه جنی شیرلر الیوم بخارله یاییلیور. فقط واسطه بخار اولان کمورک یر آلتندن چیقارلمسنده نك چوق مشکلاته تصادف ایدلمکده اولدینی کبی یوما فیوما تناقص دخی ایتمکده در. بناء علیه کمور معدنندن ده زیاده استفاده لی برشینک لزومی ایجاب ایدیورکه آنی ده حرارت ارضده بولیوروز.

«ترقیات مقادیه فنون، غیر محدود قوتی حاوی اولان اومنابعک حفظی کبی بر امید مشروعی استلزام ایدر. مثلاً حرارت مسر کزیه یی حفظ ایتمک ایچون اوچ، درت بیک مترو عمقنده قویولر قازمق کافیدرکه بو کاده مهندسین حاضره و آتیه نك اقتداری کفایت ایدر. اوراده هر کونه حیاتک، هر کونه صنایعک اساسی اولان «حرارت» بولنور. بناء علیه صو، بو قویولرک دیننده، نك زیاده درجه حرارته واصل اوله رق بالجله ماکینه لر یی تحریک ایتدیره جک قوتی حاز اولور. «دیدیکم صوده، دأما تقطیر اولنمیه سی جهتیله

میقرویدن اثر بولنمیه. خلاصه، ارضک هر طرفنده، هر نقطه سنده منابع مطلوبه بولنه بیلیر. کرچه او منابعده کی قوتلرده تناقص ایده بیایر سده شو تناقص قوت کیفیتنک وقوعنه قدر بیکلرجه قرنلر کچر!

«کالم مانحن فیه مزه یعنی علم کییایه:
«قوة مسخنه» یاخود «قوة الکتریقیه منبیه» «قوة کیوییه منبیه» ایله مترادفدر.